

Κυριακή 11η Ἀπριλίου 2021

Κυριακή τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος

(Μρκ. 9, 17 – 31).

«βοήθησον ἡμῖν σπλαχνισθεῖς ἐφ' ἡμᾶς»

(Μρκ. 9, 22).

Σήμερα ἔχουμε μία Κυριακή ἀφιερωμένη στήν κραυγή τοῦ ἀνθρώπου γιά βοήθεια. Ἐπίσης ἐορτάζουμε τή μνήμη τοῦ μεγάλου ὁσίου Ἰωάννου τῆς Κλίμακος, ὁ ὁποῖος δίδαξε τόν πρακτικό τρόπο μέ τόν ὁποῖο ὁ πιστός θά ζητήσει τή βοήθεια τοῦ Θεοῦ στή ζωή του γιά τή σωτηρία του.

Ὁ πονεμένος πατέρας τῆς σημερινῆς εὐαγγελικῆς περικοπῆς ἰκετεύει κραυγάζοντας

πρός τόν Ἰησοῦ «βοήθησον ἡμῖν σπλαχνισθεῖς ἐφ' ἡμᾶς». Μέ ἀγωνία ζητάει βοήθεια γιά τό παιδί του. Μέ μία ἀνάλογη ἀγωνία, σάν ἐκεῖνον, στεκόμαστε ὅλοι ἀπέναντι στόν Κύριο καί φωνάζουμε «βοήθησον ἡμῖν σπλαχνισθεῖς ἐφ' ἡμᾶς», ζητῶντας βοήθεια γιά τόν ἑαυτό μας καί γιά τούς δικούς μας ἀνθρώπους. Αὐτή ἡ ἐκζήτηση τοῦ θείου ἐλέους γίνεται μέσα ἀπό μία πορεία πρὸς τό Χριστό. Ὅπως ὁ πονεμένος πατέρας ἔτρεξε γιά νά συναντήσῃ τόν Ἰησοῦ, ἔτσι κι ἐμεῖς τρέχουμε πρὸς τήν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ μέ ἐλπίδα καί προσμονή. Αὐτή ἡ διαδρομή πρὸς τή θεϊκή παρηγοριά ἀποτελεῖ τόν ἀσκητικό ἀγώνα τοῦ κάθε ἀνθρώπου. Χωρίς ἀσκητική προσπάθεια δέν ἐπιτυγχάνεται ἡ συνάντηση μέ τό Θεό. Ἡ ἀσκητική διαδρομή τοῦ πιστοῦ δηλώνει τήν πρόθεσή του νά συναντήσῃ τόν Κύριο. Χωρίς αὐτή τήν πρόθεση ὁ Θεός σέβεται τόν ἄνθρωπο καί δέν τόν βοηθάει, ὄχι ἐπειδὴ δέν τό θέλει ἀλλά ἐπειδὴ ὁ ἄνθρωπος ἀρνεῖται νά συναντηθοῦν.

Γιά νά ὀδηγήσει ὁ ἀσκητικός ἀγώνας στό Θεό, χρειάζονται συγκεκριμένοι τρόποι μέ τούς ὁποίους θά δοθεῖ. Ὅπως ὁ ἀθλητής ἐπιβραβεύεται μόνον ὅταν κάνει σωστά καί νόμιμα τήν ἀθλησή του, ἔτσι καί ὁ ἄνθρωπος εἰσπράττει τήν εὐλογία τοῦ Θεοῦ μόνον ὅταν κάνει σωστά καί μέ προσοχή τήν ἀσκησή του. Τό σωστό τρόπο τῆς ἀσκητικῆς προσπάθειας τόν βρίσκουμε στό βιβλίο τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου, πού ὀνομάζεται «Κλίμαξ». Ὀνομάζεται ἔτσι, διότι εἶναι πράγματι μία κλίμακα, δηλαδή μία σκάλα πού ἀνεβάζει τόν ἄνθρωπο ἀπό τή γῆ στή συνάντησή του μέ τό Θεό.

Σέ πολύ γενικές γραμμές, σύμφωνα μέ τόν Ἅγιο, ἡ ἀσκησις ἔχει διπλό χαρακτήρα. Εἶναι ταυτόχρονα ἀφαίρεσις καί πρόσθεσις, ἀπάρνησις καί ἀποδοχή, στέρησις καί προσθήκη. Ὁ ἀσκητής δέν πρέπει νά κολλήσῃ σέ καμία μονομέρεια. Κάθε μονομέρεια ἀκυρώνει τήν ἀσκητική προ-

σπάθεια. Ἀπό τή μία πλευρά στερεῖται καί ἀπό τήν ἄλλη προσθέτει. Δέν μπορεῖ μόνον νά ἀπαρνιέται κάποια πράγματα, πρέπει καί ν' ἀποδέχεται κάποια ἄλλα. Δέ γίνεται μόνο νά ἀφαιρεῖ, εἶναι ἀπαραίτητο καί νά προσθέτει.

Ἡ ἄσκηση εἶναι ὀλοκληρωμένη, ὅταν αὐτός πού τήν κάνει ἐλευθερώνεται ἀπό καθετί πού τόν χωρίζει ἀπό τό Χριστό, ἀλλά ταυτόχρονα υἱοθετεῖ καί κυνηγάει καθετί πού τόν ἐνώνει μέ τό Χριστό. Κατ' ἀρχήν ὁ ἀσκητής ἀπαρνιέται τόν κόσμο καί τήν κοσμική νοοτροπία. Παράλληλα, ὅμως, υἱοθετεῖ τόν κόσμο, προσεύχεται γι' αὐτόν, τόν ἐξαγιάζει μέ τίς πρεσβεῖες του καί τόν καθαρίζει μέ τό παράδειγμά του. Ὁ ἀσκητής ἀπορρίπτει καί ἀποστρέφεται τήν ἁμαρτία. Ταυτόχρονα ὅμως δεν τή φοβᾶται, ἀλλά μάχεται ἐναντίον της. Ἐπίσης, ἐνῶ ἀπορρίπτει τήν ἁμαρτία, ἀγαπάει τόν ἁμαρτωλό καί ἐξαντλεῖ κάθε περιθώριο γιά νά τόν βοηθήσει. Ὁ ἀσκητής στερεῖ τόν ἑαυτό του ἀπό χαρές καί ἀπολαύσεις

ἀπλές καί καθημερινές, ὅπως εἶναι τό πολυποί-
κιλο φαγητό, ἡ διασπαστική διασκέδαση, οἱ φαι-
δρές παρέες, τά μουσικά ρεύματα καί ὅλες οἱ
γήινες καί φθαρτές παροχές πού ἱκανοποιοῦν τίς
πέντε αἰσθήσεις. Δέν μένει, ὅμως, μόνο στή στέ-
ρηση καί στήν ἄρνηση. Προχωράει στήν πρόσθε-
ση καί στή θέση.

Ὁ ἀληθινός ἀσκητής προσθέτει στή ζωή του
ἓνα στοιχεῖο πού τόν ξεχωρίζει ἀπό τούς ἄλλους.
Αὐτό εἶναι ἡ προσευχή. Ὁ ἀσκητικός ἀγώνας δί-
νεται γιά νά αὐξήσῃ ὁ ἄνθρωπος τήν προσευχή.
Οἱ στερήσεις καί οἱ ἐκούσιες ἀπαγορεύσεις
ἔχουν νόημα καί νοστιμιά μόνον ὅταν
καλλιεργοῦν τήν προσευχή. Ὁ ἀγωνιστής
στερεῖται ὄχι γιά νά χάσει ἀλλά γιά νά ἔχει.
Στερεῖται τά καθημερινά, γιά νά ἔχει τά αἰώνια.
Στερεῖται γεύσεις, ἡδονές, ὑλικές χαρές, γιά νά
ἔχει χάρη, εὐλογία, ἐπαφή καί συνομιλία μέ τό
Χριστό. Ὁ ἀσκητής προσθέτει ἐπίσης στή ζωή
του τήν ἀρετή. Ἀρνεῖται τήν πτώση, τή γεύση τῆς

ἀμαρτίας, διότι πεινάει καί διψάει γιά δικαιοσύνη. Ὁ ἀθλητής τοῦ πνεύματος βελτιώνει τήν ποιότητα τοῦ χαρακτήρα του, περικόπτει τά ἐλαττώματα, ἀποφεύγει τίς πτώσεις, καθαρίζει τή βρωμιά, ὄχι γιά νά εἶναι καλός, ὄχι γιά νά κερδίσει φήμη, ὄχι γιά νά ἔχει ἥσυχη συνείδηση. Ἀγωνίζεται νά αὐξήσει τήν ἀγάπη, νά θεμελιώσει τήν ταπείνωση, νά κινηθεῖ μέ διάκριση, μόνο καί μόνο γιά νά καταστήσει τόν ἑαυτό του κατάλληλο κατοικητήριο τῆς Ἁγίας Τριάδος. Δέν γίνεται καλός ἀπό ἠθική ἀνησυχία. Γίνεται καλός ἀπό ὄντολογική ἀγωνία. Ἐπιθυμεῖ νά μοιάσει στό Χριστό, νά κερδίσει τήν υἰοθεσία τοῦ Πατέρα, νά φωτιστεῖ ἀπό τό Πανάγιο Πνεῦμα. Ὁ ἀσκητής βελτιώνεται, γιά νά γίνει ἄξιος τοῦ σκοποῦ γιά τόν ὁποῖο πλάστηκε. Χάνει ἀπό τά ἀνθρώπινα, γιά νά κερδίσει τά θεϊκά.

Στήν καθημερινή μας πορεία ἀμέτρητες φορές ἐπιθυμοῦμε νά φωνάξουμε πρός τό Χριστό τό: «βοήθησον ἡμῖν σπλαχνισθεῖς ἐφ' ἡμᾶς». Γιά

νά κερδίσουμε, ὅμως, τά σπλάχνα καί τήν προσοχή τοῦ Κυρίου, αὐτή ἢ κραυγή μας θά συνοδεύεται καί ἀπό τήν ἀσκητική μας προσπάθεια. Ἡ ἄσκηση δέν προορίζεται μόνο γιά τούς μοναχούς καί τίς μοναχές. Ἀσκητής γίνεται κάθε πιστός πού ἀγαπάει τό Χριστό, πού ἀποφεύγει τήν ἁμαρτία καί προσκολλᾶται στήν ἀρετή. Ἀσκητές ὀφείλουμε νά γίνουμε ὅλοι μας μέ τήν ἀποστροφή μας πρὸς τό κακό καί μέ τήν προσθήκη τοῦ καλοῦ. Μακάρι αὐτό τό ὄντως καλό, πού δέν εἶναι κατάσταση ἀλλά πρόσωπο, ὁ Ἰησοῦς Χριστός, νά μᾶς ἀγκαλιάσει καί νά τό ἀγκαλιάσουμε ἢ, μᾶλλον, νά Τόν ἀγκαλιάσουμε, γιά νά γίνει ὁ ἀγώνας μας καρποφόρος καί σωτήριος. Ἀμήν.